دانستنی‌ها
شهروند
۶
شنبه ۱۷ شهریور ۱۳۹۷ | سال ششم | شماره ۱۴۹۳
www.shahrvand-newspaper.ir

هر کسی که در خانه شما حضور دارد باید بداند هنگام وقوع زلزله چه اقدامی انجام دهد حتی اگر شما موقع وقوع حادثه آنجا نباشید.

پرتره

مرگ اشتراوس

۶۹ سال پیش در چنین روزی، برابر هشتم سپتامبر ۱۹۴۹ میلادی، ریشارد اشتراوس، آهنگساز و رهبر ارکستر شهیر آلمانی در ۸۵ سالگی درگذشت. تأکید زیاد بر منطقه صوتی بسیار زیر سازها و اصوات انسانی، سازبندی عظیم و پرصدا در سازهای بادی به‌ویژه ساز کر، از مهمترین شاخصه‌های آثار اشتراوس به شمار می‌روند. مهمترین آثار اشتراوس پوئم سمفونی‌های او هستند که به دو دسته تقسیم شده‌اند: نخست پوئم سمفونی‌هایی که مبنای فلسفی دارند مانند «مرگ و دگرگونی»، «چنین گفت زرتشت» و دسته دوم پوئم سمفونی‌هایی که جنبه توصیفی دارند. از اپراهای برجسته و به یادماندنی اشتراوس «اپرای سالومه» و «سوار کار گل سرخ» شهرت فراوانی دارند. علاقه شدید اشتراوس به صداهای زیر در «اپرای سالومه» که در آن از سه صدای سوپرانو استفاده کرده، کاملا مشهود است.

ناقوس

با کم تراکم‌ترین مناطق جهان آشنا شوید!

انسان تنها در زمین فراخ

جمعیت جهان دارد از ۸ میلیارد نفر فراتر می‌رود و روی این کره خاکی کشورها و شهرهایی هستند که به لحاظ تراکم جمعیتی در مرز انفجار قرار دارند. اما خب با همه این احوال هنوز و همچنان نسبت زمین به انسان، عددی بزرگ است و سرزمین‌هایی وجود دارند که کیلومترها کیلومتر بنی بشری در آنها دیده نمی‌شود. در این مطلب قصد داریم تعدادی از کم تراکم‌ترین نقاط کره زمین را با شما مرور کنیم

۱ گرینلند | ۵۶ هزار نفر

در گرینلند به ازای هر ۰/۰۳ نفر، یک کیلومتر مربع زمین وجود دارد. این منطقه متعلق به دانمارک بوده و به مدت ۴۵۰۰ سال است که مردم بومی کانادا و کشورهای نوردیک اسکاندیناوی، ساکن آن هستند. بیشتر نواحی گرینلند پوشیده از یخ است و به همین دلیل عمده جمعیت آن در مناطق غربی کشور، یعنی جایی که یخ‌های کمتری در سطح زمین وجود دارد، زندگی می‌کنند.

۲ جزایر فالکلند | ۲۹۳۲ نفر

تراکم جمعیت این جزیره آرژانتینی که علی‌الحساب تحت تملک بریتانیاست ۰/۲۱ نفر به ازای هر کیلومتر مربع است. مجمع‌الجزایر فالکلند، متشکل از ۷۷۸ جزیره مختلف است. دو جزیره اصلی این ناحیه، یعنی فالکلند شرقی و غربی، مکان‌های بکر و دست‌نخورده‌ای هستند که گونه‌های مختلف پرندگان در آنها زندگی می‌کنند.

۳ جزایر پیت‌کرن | ۵۶ نفر

یکی از دورافتاده‌ترین مناطق زمین، در جنوب اقیانوس آرام واقع شده است. پیت‌کرن متشکل از چهار جزیره آتشفشانی و متعلق به بریتانیاست. تنها جزیره مسکونی آن دارای جمعیتی ۵۶ نفری است. تراکم جمعیت پیت‌کرن، ۱/۱۹ نفر در هر کیلومتر مربع است.

۴ مغولستان | ۲ میلیون و ۷۵۰ هزار نفر

مغولستان عنوان کم‌تراکم‌ترین کشورهای جهان به لحاظ جمعیتی را یدک می‌کشد. در مغولستان، به ازای هر ۱/۹۲ نفر، یک کیلومتر مربع زمین وجود دارد. زمستان‌های مغولستان درگیر بادهایی است که از سمت سیبری وارد این کشور می‌شود و پایتخت این کشور یعنی «اولان‌باتور» را با دمای متوسط ۱/۳ زیر صفر، به سردترین پایتخت جهان تبدیل می‌کند.

۵ نامیبیا | ۲ میلیون و ۱۱۳ هزار نفر

نامیبیا مملو از بیابان‌ها و صحرای خشک است. این کشور در جنوب غربی آفریقا در مرز بوتسوانا و اقیانوس اطلس جای گرفته است. طبق آخرین سرشماری‌های صورت گرفته، به ازای هر ۲/۵۶ نفر در نامیبیا، یک کیلومتر مربع زمین وجود دارد.

۶ گویان فرانسه | ۲۵۰ هزار نفر

گویان در همسایگی سورینام و در سواحل شمال شرقی آمریکای جنوبی قرار دارد. تراکم جمعیتی گویان فرانسه برابر با ۲/۶۵ نفر در هر کیلومتر مربع است. نیمی از جمعیت گویان فرانسه در شمال سواحل اقیانوس اطلس و در شهر کائن زندگی می‌کنند.

۷ استرالیا | ۲۵ میلیون نفر

جمعیت ۲۵ میلیون نفری این کشور در ۷/۶۹ میلیون کیلومتر مربع پراکنده شده‌اند. در واقع، در استرالیا برای هر ۳/۰۹ نفر، یک کیلومتر مربع زمین وجود دارد. بیشتر مردم استرالیا در نواحی شهری و نزدیک به سواحل این کشور زندگی می‌کنند که موجب شده زمین‌های بسیار عظیم و گسترده آن، خالی از سکنه باقی بماند.

۸ ایسلند | ۳۵۰ هزار نفر

ایسلند دارای آب‌وهوایی معتدل است و تراکم پایین جمعیت آن عمدتاً به دلیل وجود عجایب طبیعی مثل آتشفشان‌ها، آبفشان‌ها، زمین‌های شنی و پر از مواد مذاب است. اگر به دنبال کشوری آرام و زیبا هستید، ایسلند مکان مناسبی برای شما محسوب می‌شود، چرا که به ازای هر ۳/۱۵ نفر، یک کیلومتر مربع زمین در آن وجود دارد.

فوکوس

میدان ژاله (شهدا) تهران، «جمعه سیاه» | ۱۷ شهریور ۱۳۵۷

۴۰ سال پیش در چنین روزی، برابر با هفدهم شهریور ۱۳۵۷ خورشیدی، نیروهای نظامی حاضر در میدان ژاله به سوی مردم آتش گشوده و صدها تن را شهید و مجروح ساختند. در اولین ساعات این روز دستور برقراری حکومت نظامی از رادیو پخش شده بود اما بیشتر مردم از این موضوع اطلاع نداشتند و این اعلام دیرهنگام مردم را با نظامیانی مواجه کرد که با بلندگو از آن‌ها می‌خواستند هرچه سریع‌تر متفرق شوند. گلوله‌باران چند دقیقه بیشتر طول نکشید اما به دلیل ازدیاد جمعیت، آمار تلفات بیش از آن شد که تصور می‌رفت. ۱۷ شهریور نقطه عطفی در تاریخ انقلاب اسلامی ایران است

اطلاعات عمومی

دانستنش ضرر ندارد

- نام قدیم گرگان، هیرکانیا بوده است.
- نام قدیم سیستان، درنگیا و سپس سکستان بوده است.
- نام قدیم قومس، کومیسنه بوده است.
- نام قدیم همدان، آمادانه بوده که بعدها هگمتانه و اکباتان نامیده شد.
- نام قدیم ایذه، آنزان و سپس ایذج بوده است.
- نام قدیم بهبهان، ارجان بوده است.
- نام قدیم آذربایجان، آتورپاتکان و سپس آذر آبادگان بوده است.
- نام قدیم مازندران، تپورستان بوده است.
- نام قدیم اصفهان، جی و سپس سپاهان و اسپهان بوده است.
- نام قدیم قوچان، خبوشان و سپس خوجان بوده است.
- نام قدیم میانه، میانج بوده است.
- نام قدیم تبریز، داوریژ و سپس تورژ و تورز بوده است.
- نام قدیم اردبیل، آرتاویل بوده است، یعنی جای مقدس.
- نام قدیم شیراز، تیرازیس بوده است.
- نام قدیم آبادان، اوپاتان به معنی سرزمین آباد بوده است.

روایت

آشنایی با جان‌سخت‌ترین دانشمندان تاریخ علم (۲)

آنها خود را فدای علم کردند

در این که اکثر نوابغ کمی تاقسمتی کم داشته و دارند کمتر کسی است که شکی داشته باشد! اما این که کسی سلامتی خود را به خطر بیندازد آن هم برای کشف حقیقتی که ممکن است احیانا جان فرد یا افرادی را در آینده نجات بدهد، فقط می‌توان از واژه فداکاری برای توصیف آن استفاده کرد. در بخش نخست این مطلب تعدادی از دانشمندانی که آزمایش‌های عجیب و بعضا خطرناک را روی خود انجام داده‌اند به شما معرفی کردیم. بخش دوم و پایانی این مطلب را در ادامه می‌خوانید.

جان استپ John Stapp

پزشک و جراح سابق نیروی هوایی آمریکا برای شناسایی بالاترین سرعت و شتابی که انسان می‌تواند از آن جان سالم به در ببرد، خود را معرض چندین و چند آزمایش سرعت قرار داد و به سریع‌ترین مرد جهان مشهور شد. او ماجراجویی خود را با کمک وسیله نقلیه‌ای انجام می‌داد که به آن موتور جت وصل شده بود. نتیجه آزمایش‌های او استخوان‌های شکسته، شبکیه چشم متلاشی شده و چندین آسیب بدنی جدی دیگر بود.

لئونید روگوزوف Leonid Rogozov

تا حالا شنیده بودید کسی خود را جراحی کند؛ آن هم بدون بی‌هوشی؟ این پزشک روسی در سال ۱۹۶۰ هنگام خدمت در ایستگاه تحقیقاتی شوروی مبتلا به التهاب صفاق شد و تصمیم گرفت آپاندیس خود را جراحی کند. این جراحی ۲ ساعت طول کشید و روگوزوف ۴ شب پس از جراحی توانست فعالیت‌های روزانه خود را از سر بگیرد.

مایک استرود Mike Stroud

حتی شنیدن واژه «نمونه‌برداری» هم کافی است تا دل نویسنده و مخاطبان این ستون آشوب شود، اما دانشمند بریتانیایی، مایک استرود، متخصص در زمینه مقاومت انسان و محیط‌های دشوار و همچنین پزشک متخصص بیمارستان عمومی ساوت‌هامپتون که در چندین سفر اکتشافی قطبی حضور داشت طی یکی از این سفرها، عمل نمونه‌برداری از بافت ماهیچه پای خود را بدون استفاده از مواد بی‌حس کننده انجام داد.

گودرون پفلیگر Gudrun Pflueger

عشق و علاقه عجیب این خانم کوهنورد اتریشی به گرگ‌ها که به منظور مطالعه روی آنها انجام می‌پذیرفت تا مدت‌ها نقل محافل علمی بود. در یکی از سفرها، او در حالی دیده شده بود که در نزدیکی گله‌ای از گرگ‌ها، برای نزدیک‌تر آوردن آنها روی زمین دراز کشیده و خود را طعمه قرار داده بود.

الیزی ویدوسون Elsie Widdowson

بیوشیمیدان کالج امپریال لندن و همکارش رابرت مک کین به منظور بررسی آثار محدودکردن کالری بر سلامت بدن، رژیم غذایی شدیدی را برای مدتی طولانی روی خود اجرا کردند. او از نتیجه مطالعات خود توصیه‌های حیاتی را برای کمک به افرادی که در کمپ‌های نازی برای مدتی طولانی در گرسنگی شدید قرار داشته و دچار سوءتغذیه شده بودند، به دولت بریتانیا عرضه کرد.

دریچه

رز صحرا مولود یک واکنش شیمیایی!

احتمالا با شنیدن نام گل رز صحرا یا Desert Rose به یاد نوعی گل خاص که در برابر گرمای جانکاه مقاوم است، خواهید افتاد؛ اما خب قضیه پیچیده‌تر از این حرف‌ها است! این گل تنها در صحراها و نقاط مناسب برخی از کشورها همچون تونس، الجزایر، مصر، مراکش، قطر، امارات، جزایر قناری در اسپانیا، مکزیک، استرالیا و نامبیا و برخی از دیگر کشورها که در اقلیم جغرافیایی آنها معمولا بیابان‌های شنی فراوان وجود دارد، به وجود می‌آید. یکی از مواد اولیه لازم برای به وجود آمدن این گل زیبا و شنی ماده‌ای معدنی و اسیدی است که تنها در صحرا به وجود می‌آید. این گل زیبا را اکثرا بومیان منطقه و توریست‌ها یا به عنوان سوغاتی می‌فروشند و یا به عنوان سوغاتی با خود به همراه می‌برند. هر که این گل‌های عجیب را می‌بیند، در ابتدا فکر می‌کند که به سنگی عجیب چشم دوخته است اما در واقع این گل بی‌مرگ از یک واکنش شیمیایی در صحرا به وجود می‌آید! به بیان واضح‌تر رز صحرا از واکنش بین باران اسیدی و مواد شیمیایی و لایه‌های شنی می‌روید. با توجه به اینکه بارش باران در صحرا پدیده‌ای نادر است، زمانی هم که اتفاق می‌افتد به همراهش مقدار زیادی اسید و دیگر مواد شیمیایی را که حاصل کنش و واکنش‌های جوی و ویژگی‌های صحرا است، وارد محیط می‌کند. آب باران به سرعت خود را وارد لایه‌های شنی و گچی زمین و شن‌های صحرا می‌کند و در ادامه به علت داغی و خشکی زمین آب‌های اسیدی نیز بخار می‌شوند و در حین بخارشدن و حرکت رو به بالا و برگشت به سطح زمین باعث ایجاد کریستال‌های شنی می‌شوند و درنهایت گل‌های رز صحرایی را به وجود می‌آورند.

جدول شماره ۱۴۹۳

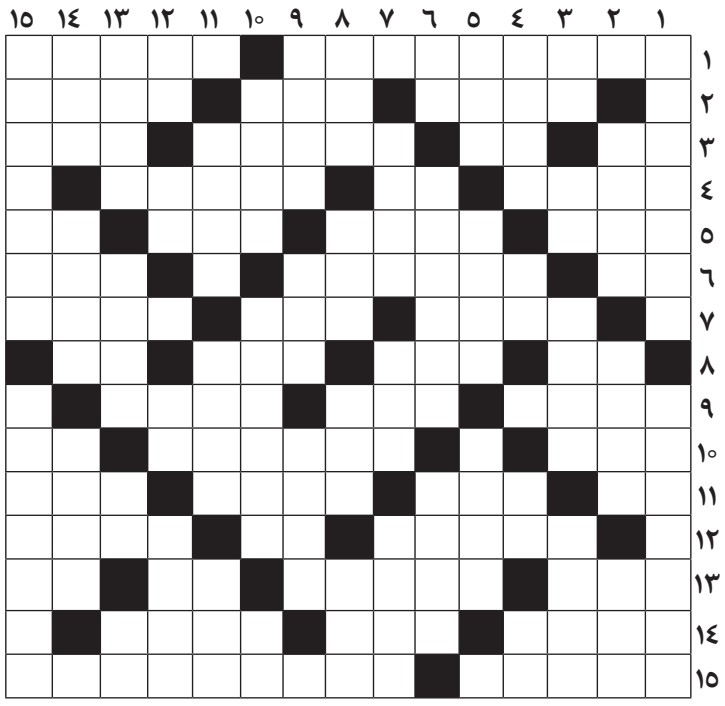

افقی

۱-از شهرهای مهم آلمان-تیزرو
۲-از شهرهای استان کرمانشاه-درختی همیشه سبز-دردی است مزمن که به شکل التهاب مفصل شست پا به طور ناگهانی بروز می‌کند
۳-نیمه تاریک زمین-شریک پوز در مشت خوردن-گذرگاه سرپوشیده برای عرضه کالا به خریداران-نام هاینکس، سرمربی سابق بایرن
۴-عدد یک رقمی-تصدیق روسی-پیوستن
۵-رها و آزاد-مستعمره-چاه جهنم-حیوان باوفا
۶-شاه بی‌شین-اجرای دستورات کاربر در بانک اطلاعاتی-خاموش کننده شمع
۷-خورجین-اقامتگاه مسافر-رنگی از خانواده سفید
۸-نت میانی-از حبوبات-سقف دهان-زیرپا مانده
۹-تیم فوتبالی در سوییس-چین و شکن-بازگشت از گناه
۱۰-جنگ-عنوان امپراتوران ژاپن-ریشه
۱۱-موضوع و مبحث-سوغات کشمیر-آبشخور-قطعه زمین کوچک کشاورزی
۱۲-سردخانه خانگی-او-سرخوش
۱۳-شکل و قالب-خسته-زنده-خیس
۱۴-لاستیک خودرو-از سبک‌های موسیقی-لگن ظرفشویی
۱۵-سبزی خوشبو-نویسنده انگلیسی مزرعه حیوانات

عمودی

۱-خالق تابلوی عصر عاشورا-طاقت آوردن
۲-دستکش نرم شکارچی-ضروری-چوپان
۳-بالای فرنگی-همراه ناله-قاطع-سمت راست
۴-سرسلسله افشاریه-ضمیر مخاطب-زمین سخت و ناهموار-راه ناتمام
۵-بخیه درشت-سریع‌ترین روش شنا-نخست وزیر اسبق انگلیس
۶-پاروی قایقرانی-ورزشگاه تیم یوونتوس ایتالیا-شهری در فرانسه
۷-محل ذخیره اندوخته دنیوی-شکل استوانه‌ای-لجباز
۸-صدای کافی-پسوند صفت‌ساز-مرد بی‌زن-اگرچه
۹-پیش درآمد نام می، نخست وزیر انگلیس-ترشح آب-مملکت
۱۰-سوپاپ-بخت آزمایی-صورت
۱۱-از نام‌های خدا-باادب-همراه ایمان
۱۲-ضمیر اشاره-خاندان-شامه‌نواز-بهشت
۱۳-باریک‌بین-گوشت کبابی-بز کوهی-ناشنوا
۱۴-کشور لیما-از تقسیمات قرآن-نفت دریای شمال
۱۵-غذای ایتالیایی-مبحثی در ریاضیات
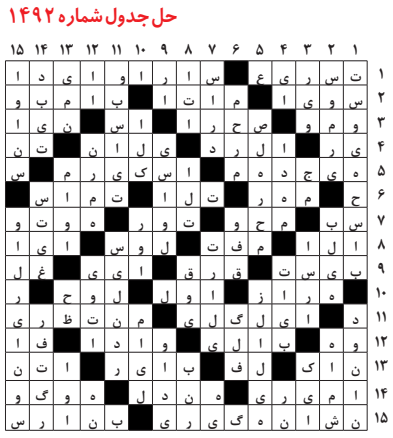
حل جدول شماره ۱۴۹۲